

ZOMBOR ÉS VIDÉKE.

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Kossuth-utca 155. szám. Gergurov-féle házban.
hova minden, a lap szellemi és anyagi részét illető köz-
lemények intézendők és minden díjat fizetendő.

A bács megyei nemzeti párt hivatalos közlönye.
Megjelenik hétfő s ünnepek utáni napok kivételével minden nap.
Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Dr. MOLNÁR GYULA.

Előfizetési árak:
Egész évre 12 frt. — Félévre 6 frt. — Negyedévre 3 frt.
Egy hóra 1 frt. 20 kr.
Egyes szám ára 5 kr. a vasárnapi szám 10 kr.

A VÁLSÁG.

Politikai on dit.

Budapest, nov. 30. (A „Z. és V.“ er. táv.) Szilágyi és Wekerle között — mint az aprónként most szivárog ki — igen heves szövíta volt Wekerle bécsi magatartása miatt. Szilágyi nézete szerint Wekerlénak be kellett volna nyújtani a kabinet lemondását, mert a fölött, hogy a felekezeten kívüliséget a kormány elejtheti-e vagy se, egy pillanatnyi konszideráczióknak sincs helye. E szövíta óta Szilágyi nem érintkezik Wekerlével.

A király nem jön Budapestre.

Budapest, nov. 30. (A „Z. és V.“ er. táv.) Az a hírlelés, mintha a király a válság megoldása céljából közelébb Budapestre szándékoznék jönni, merőben légből kapott. Bécsben ilyen szándék föl sem merült, sőt ellenkezőleg várják Wekerlét közelébb ismét, mert a válság Bécsben fog végleges megoldást nyerni.

Fordulat a válságban.

A Budapesti Hirlapnak sürgönyzik Bécsből.

„A *Kölnische Zeitung* bécsi levelezőjének az a távirata, hogy mértékadó körökben azt hiszik, hogy a szentesítés mindaddig nem adatik meg, míg a más két javaslat sorsa el nem dönt — itt nagy föltűnést keltett, mert a levelező direkt a külügyminisztériumból veszi értesülését. E különös távirat hitelességének végére akarván járni, a legilletékesebb helyen kérdést intéztem a távirat hitelességére nézve. Kérdésemre azt az egyhangú feleletet nyertem minden oldalról, hogy a helyzet Wekerle elutazása után megváltozott, ő felsége meggyőződött arról, hogy a három törvényjavaslat szentesítésével a nyugalom nem áll helyre, hanem új agitáció fog megkezdődni a másik két javaslat sorsának a kormányra nézve kedvező eldöntésére. Ő felsége pedig az agitációnak egyszers-

mindenkorra véget akar vetni, azért vagy mind az öt törvényjavaslatot egyszerre szentesíti, vagy pedig ha a felsőház a két függőben levőt elvetné, az egész egyházi reformot ad akta léte.

TÁVIRATOK.

Bismarck hercegné temetése.

Berlin, nov. 30. (A „Z. és V.“ er. táv.) Mint a „Berliner Neuste Nachrichten“-nek jelentik Varzinból, Hohenlohe herceg birodalmi kancellár táviratban fejezte ki azt az óhaját, hogy Bismarck herceg nejének temetésén jelen lehessen. Bismarck herceg azonban, tekintettel arra, hogy a varzini temetés csak ideiglenes és tekintettel az idő rövidségére, köszönettel lemondott a herzog látogatásáról.

Az orosz czár az apósánál.

Berlin, nov. 30. (A „Z. és V.“ er. táv.) Mint a lapok Darmstadt-ból jelentik, az orosz czári párt karáesony utánra odavárják.

Az osztrák parlament bizottságaiból.

Bécs, nov. 30. (A „Z. és V.“ er. táv.) A választási reform-bizottság mai ülésén Baquehein belügyminiszter örömeinek adott kifejezést, hogy úgy a koalíciós pártok, mint az összes többi pártok képviselői is egyetértenek a kormány által követett eljárás módjával, hogy t. i. a bizottság tárgyalja a választási reform kérdését. Szóló végül kéri a bizottságot, hogy a tárgyalásokat nagy buzgalommal és az idő lehető kihasználásával folytassa, hogy a kormány készséges közreműködése mellett mielőbb elérje a mindenki által óhajtott kedvező eredményt.

A belgrádi diákszavargások.

Belgrád, nov. 30. (A „Z. és V.“ er. táv.) Az egyetemi tanács három tanárból álló bizottságot kül-

dött ki a jogi kar dékánjának elnöklete alatt a diákszavargások ügyének megvizsgálása végett.

A horvát tartománygyűlésből.

Zágráb, nov. 30. (A „Z. és V.“ er. táv.) A tartománygyűlés mai ülésén a kormány törvényjavaslatokat terjesztett elő az építés-műszaki szolgálatra, az új városi szabályzatra és az 1895-iki költségvetésre vonatkozólag. Ezután kihírdették a közösügyi törvényeket. Az ülés tovább foly.

A képviselőház ülése nov. 30-án.

(A „Z. és V.“ eredeti távirati tudósítása.)

A második napba nyult át a vigszínházi vita. Miután gr. Bánffy Dezső elnök bejelentette, hogy br. Eötvös Loránt a végleg igazolt képviselők közé soroztatott, s a Ház többsége harmadszori felolvasásban elfogadta a magyar folyam- és tengeri hajózásra vonatkozó javaslatot a vigszínház ügyéhez a jegyző Polónyi Gézáat hívja fel szólásra. Ugyanakkor felált gr. Pongrácz, a purosok generális, mire Polónyi átengedi az elsőszeg. Gr. Pongrácz igen lenyeges oldalához szolt a kérdésnek, konstatalja, hogy itt nem a negyedik színház építéséről van szó, hanem arról, hogy egy konzorcium miként segíeyztessék. Ennek a konzorciumnak tagjai vannak a képviselők között is és elvárja ezektől, hogy a saját érdekeiket becses szavazataikkal a Házban ne támogassák. Nem lát garanciát arra, hogy ez az intézet a nemzeti kulturát támogatja s ezért nem szavazza meg a javaslatot.

A javaslat mellett szolt a következő szónok, Berzeviczy Albert, a ki egyáltalán nem látja olyan veszedelmesnek a vigszínházat, mint a minőnek az ellenzék állítja. Háromszáz magyar előadás nagyon ellen-sulyozza azt az ötven idegen nyelvű előadást. A népszínházban is voltak idegen nyelvű előadások, nem volt ez nemzeti sérelem, a vigszínház sem kelt fel ilyen. A részletes tárgyalásnál módosítványt szándékozik benyújtani azíránt, hogy ötvennél több idegen nyelvű előadás ne tartassék.

Polónyi Géza foglalkozott ezután Berzeviczy Albertnek a javaslat mellett kifejtett érveivel. Azt hiszi, hogy a főváros még sem arra való, hogy a közös hadsereg tisztikarának állami költségen tartsuk fenn színházat.

Hegedüs Sándor sem a főváros magyarságát, sem a magyar államot nem félti. A kulturát elszigetelni nem lehet. Egyszerű pénzügyi művelet az egész, a melylyel lehetővé akarunk tenni egy támogatásra érdemes vállalkozást. A kiállítás közeledtével szükséges ez a színház. (Eláll! Eláll! a baloldalról.) Felhossa, hogy a vigszínházal szemben sokan kötelezettségeket vállaltak, de aláírásaikat nem honorálják. Végül utal arra, hogy a vállalkozás csak a kulturát viszi előbbre s ajánlja a javaslat elfogadását.

Bartók Lajos személyes kérdésben szól. Igaz, hogy ő részvényes volt, de nem nyereségvágyból, hanem kulturális intézményt akart létesíteni, de visszakellett lépni, mert meglátta, hogy mi készül.

Hegedűs Sándor válasza után Pázmány Dénes, a ki mindig tud érdekeset és újat mondani, ma tartott mezőkőn járt. Azon a nyomon haladt, a melyet a javaslat ellenzői már megjártak. Visszautasítja a javaslatot már a vidéki színeszet érdekeinek elhanyagolása miatt is.

Horváth Gyula a javaslat mellett emel szól. Óhajtaná, hogy ne vezesse a Házat az elfogultság e kérdésben. Színház kell a fővárosba, egyáltalán nem vet kedvező világot a kulturális érdekre, hogy ez a törekvés esztendő őt nem tud rokonszenvre találni. A személyi elfogultság vágja útját a sikernek. Elfogadja a javaslatot.

Herman Ottó erős támadást intéz a javaslat ellen. Csodalja, hogy a nemzet koszorús költője Jókai Mór védelmére kei azon intézettek, a mely a magyar kultúra ellen támad alattomosan.

Többre becslők azokat az idegen embereket, a kik kimerik mondani, hogy az ő céljuk német színház alapítás, mint a vigszínház gründolót, a kik elleplezve, elburkolva a nemzeti kultúra ellen törnek. Egy krajcárt sem szavaz meg a vigszínháznak. Zajos ovációval fogadja a függetlenségi párt Herman beszédét, mire Vajay jelentkezik szólásra, de a saját pártja nem enged szöhoz jutni. Gullner Gyula kevés érdeklődést tud gerjeszteni, mert a tárgy ki van merítve. Gullner különösen arra fekteti a fősúlyt, hogy Magyarországnak nem szabad semmi engedmenyt adni a német kulturának.

Gullner támadja Jókait is, a ki babérait maga tépi meg. Nem fogadja el a javaslatot.

Jókai személyes kérdésben szól. Nem engedheti magára értelmit azokat a tendenciákat, a melyeket neki tulajdonítanak. Jókai ma is gyengélkedik, tegnapi beszédét azért értették félre, mert nem jól hallották. Az a tanúsága ennek — így szól Jókai — ne beszéljen az, a ki kehes. Szól a nemzeti színházról s kéri Hermant és Gullnert, hogy ne magyarázzák félre az ő célzatait. Német színtársulatot a vigszínház nem tart. Még a gyorsírodát is megkéri, hogy nézzék

meg jobban beszédét és javítsák ki, mert nem maradhat abban semmi, a mi a magyar nemzeti kultúrát sértene.

Az ülés további részéről holnap tudósítunk, egy későbbi távirat szerint a vigszínház subventióját megszavazták.

Agrár törekvések.

Az országos magyar gazdasági egyesület ügye foglalkoztatja széles körben a gazdaközvéieményt.

Az egyesület érdemes elnökét, a magyar mezőgazdaság önzetlen barátját gróf Dessewffy Aurélt az ügy szentségének czögére alatt kibuktatták az elnökségből a nélkül, hogy ez irányu törekvéseknek legesekélyebb jelei lettek volna előzőleg észlelhetők.

És bár egy számra csekély töredéke a tagoknak vett csak részt a titkon szervezett meglepetésben, a dolognak messzemenő előzményei és következményei vannak.

Nem a személyes érdekekről szólnunk, melyeknek ez ügyben nagy részük volt, de csak eszközül használtattak fel felsőbb tényezők által.

Sokkal fontosabb és érdekesebb mozgató elemek játszottak közre ama célzattal, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet mai határozott irányától eltérítsék, mi csak ugy látszott kivihetőnek, ha az egész vezetőség reorganizáltatik.

Az a mese kapott lábra, hogy az Országos Magyar Gazdasági egyesület tulzó agrárius németmintán halad, az ipar- és kereskedelemnek ellensége s gonddal terjesztik ezt azok, kik aggodalommal nézték a gazdatársadalom ébredését, mint az egyesület élénk tevékenységének kifolyását.

Annyi tény, hogy az egyesület mióta a mezőgazdaság érdekeinek

minden vonalon való érvényesítését írta zászlajára, szemben azon uralkodó áramlattal, mely azokat évtizedek óta következetesen és czéltudatosan mellőzi, a kereskedelmi és nagyipari érdekeket istápoló napi sajtó részéről mint a tulzó agrarizmusnak törzsfészeke, az ipar- és kereskedelem ellensége stb hasonló súlyos vádakkal és rágal-makkal illetetik.

Csakhogy ez alaptalan gyanúsítások és vádaskodásoknak ép ellenkező következményei lettek, mint ami a kohlók intenciója volt, mert az egyesület működése iránti bizalom évről-évre szilárdult a gazdaközönségben, minék legfényesebb tanujele, hogy az egyesület tagjai rövid három év alatt megkésztéreződtek.

A nyílt támadás tehát semmiképp sem sikerült s ez érlelte meg a gondolatot, a mezőgazdaság érdekeit szájukon, de nem szívükön hordozó körökben, hogy a vezetőséget, mely egy oldalról sem befolyásolható, mely az általa helyesnek felismert iránytól semmi által sem téríthető el, kibuktassák a közgyűlésen.

A legszomorubb a dologban az, hogy a földmívelési és pénzügyminis-terium legelőkelőbb tisztviselői engedték magukat e csunya játékban eszközül felhasználtatni, azon hitben, hogy a kormánynak tetsző szolgálatot tesznek akkor, ha a politikai izgalmakat az egyesület kebelében is szitva, gróf Dessewffy Aurélt kibuktatták az elnöki székből.

E hitükben azonban ugyancsak nagyot csalódtak, s hogy az egész tamadásnak ép a miniszteri tisztviselők nagy számban való szereplése folytán politikai színezet elvételessék, maga a minis-terelnök a Ház színe

TÁRGYA.

Mese az új világról. *)

(A „Zombor és Vidék” eredeti tárczája.)

Csak nézem, nézem ezt a szép könyvet, melynek a tábláján álomszerű fátoly vonja be a büszke három árboczos tengeri gályát.

Nézem és eszembe jut az én gyerekkori ostobaságom. Mikor Juliskával ködötve azt hittem, hogy nem lehet nagyobb boldogtalanság a földön, mintha ő kegyetlenül megtagadja a csókot, azt az elsőt, a mit olyan sokáig kértem tőle.

— Jól van, mondtam nagy páthoszszal; ha így bánik velem. én elmegyek messze, itt hagyom örökre.

— Ugyan, ugyan! Talán bizony Amerikába? — mondja Juliska nevetve.

— Oda, oda, Amerikába! — kaptam a szavába hirtelen.

— Aztán mit csinál ott? ha szabad kérdenem.

— Mit tudom én? Elmegyek San-Franciscóba aranykeresőnyek. Beállok New-Yorkban hajómunkásnak. Irtom az óserdőt. Bölényre vadászom Canadában, De elmegyek, biztosan elmegyek! Isten vele, Juliska.

Othton aztán bevetttem magam a lu-

*) Dr. Falk Zsigmond: Amerikai uti jegyzetek. Budapesttől San-Franciscoig Nagy illusztrált díszmű. Ára 2 ftl.

gasba. Fölütöttem egy régi rossz útleirást Amerikáról: abban böngésztem. Arra már nem emlékszem, hogy ki írta, hanem hogy ügyetlenül írta, az bizonyos. Fölsorolt minden adatot, a mit csak össze tudott hordani: de egyebet nem is tudott mondani.

Ha a harag és fájdalom nem éget Juliska csapodársága miatt, bizony menten elalszom mellette. Így azonban nagy elszántsággal forgattam tovább az unalmas könyvet, hadd tudjam meg legalább belőle, hová induljak? mikor induljak?

Egyszerre két puha, meleg kis kéz befogja a szememet.

— Haragszik még?

— Óh, dehoggy haragszom, dehoggy! Összecsókoltam minden ujját, az arcát, az ajkát s azt a csúf amerikai könyvet, a sarokba dobtam. Akár rá se néztek többet holtom napjáig.

Azóta se volt a kezemben olyan könyv, a melyik Amerikáról szól.

Ma került elém az első.

Ha lefektetted a gyerekeket, gyere ide Juliska; bizony meg nem bánod, ha te is megnézed.

Falk Zsigmond írta. Emlékszem a nevére; a te kottáid közt is bizonyosan van egy-két keringő tőle. Lám, nem csak muzsikus, hanem író is.

A keringőkzhöz nem sokat értek, bírál-d azt meg te; hanem a könyvből úgy látom, hogy okos, művelt ember, tehetséges író.

Látod, a ki eddig Amerikáról beszélt előttünk az mind tele szájjal magasztalta az újvilág csodáit. Az ügyvédünk, a ki kinn járt Chicagóban, azt mondja, hogy annyi szépet még nem látott a világ, mint a meny-nyi ott van.

Falk könyve nem beszél ilyen szuperlatívusokban. Elmondja, hogy mi szép, mi jó, de azt se feleli ki, hogy mi nincs jól, mi a hiba.

És elmondja mindezt szépen, egyszeren, közvetlenül, úgy, hogy öröm olvasni.

Ha azt akarom tudni, hogy milyen hosszú a Pacific-vasút, hogy mekkora a határidőség New-Yorkban, hány percet amerikai van a kiállítók közt, vagy hogy felekez szerint hogyan oszlik meg az Unió 32 államának a népessége: akkor ezzel a könyvvel nem sokra megyek, mert ezekkel a száraz adatokkal bibelődik legkevesebbet.

Hanem ha arra vagyok kíváncsi, hogy érezheti magát egy európai ember az amerikai viszonyok közt, kicsoda benyomással lehet rá az ottani társadalom ezerféle furcsasága, azt megtudom ebből a szép könyvből.

Tud rajongani is, elragadtatással emlékezni meg mindarról, a mi megérdemelt: de soha el nem hallgatja, hogy mi nem tetszik neki, mit szeretne jobbnak, szebbnek látni, mint a hogy van.

És nem nagyképszerűsködve, fontoskodóan teszi meg a megjegyzését; egy őszinte em-

előtt volt kénytelen kinyilatkoztatni, hogy a kibuktatásban részt vett tisztviselők a kormánynak jó szolgálatot nem tettek.

Az alattomosan támadóknak a leczkéztetésből különben bőven kijutott. Gróf Bethlen András, saját választott elnökük azon indokolással, hogy a mezőgazdaság érdekében hosszú éveken át folytatott működés által érdemeket szerzett férfiak elől az elnökséget nem óhajtja elfoglalni, mert ép az ügy érdeke kívánja, hogy azokkal szemben az elismerés nyilvánuljon, — lemondott az Országos Magyar Gazdasági Egyesület elnöki állásáról. A november hó 11-iki közgyűlésen megjelent független gazdák száza tüntettek az egyesület mai vezetősége mellett, s egymás lelkesedéséből erőt merítve oszlottak szét, hogy a december hó 9-iki elnökválasztó közgyűlésen fényes elégtételt szolgáltatásnak annak a férfinak, kinek összes ambíciója a mezőgazdaság érdekeinek önzetlen szolgálatában összpontosul.

Ma Dessewffy neve az agrárizmustól elválaszthatatlan s aki őt elejti, nem barátja az a magyar mezőgazdaságnak.

Az az áramlat, mely mint közgazdaságunkat uraló, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület törekvéseit előbb diszkreditálni, majd meghusítani igyekezett, az ellenkezőt érte el, mert alkalmul fog szolgálni arra, hogy a független gazda közvélemény ünnepélyesen vallhassa magáénak az Országos Magyar Gazdasági Egyesület agrár törekvéseit és azok megvalósítására az eddiegnél még nagyobb erőlyvel törekedjék.

ber vallomásai ezek: szellemes és érdekes csevegés, a mit szívesen, unalom nélkül, sőt egyre fokozódó érdeklődéssel olvashat mindenki, még ha nem is fűzl olyan kedves gyermekkori emlék Amerikához, mint engem.

Igazán, régen tetszett nekem úgy könnyv, mint ez. Juliska, ezt elolvassuk kétszer, háromszor is.

Budapestől — San-Franciscoig: ez a czime. Egy rövid pillantás Németországra, érdekes leírása a tengeri útnak, hűséges referáda mindarról. a mit New-Yorkban, Philadelphiában, Washingtonban, Chicagóban, San-Erancisccban, Salt-Lake-Cityben észrevehet egy műveft, intelligens író, a kinek megvan az adománya, hogy megfigyelje a látottakat és vonzón, szellemesen meg is írja.

Száznál több gyönyörű kép van a kötetben; finom, tiszta valamennyi; zuhógó vizesések, havas hegycsúcsok, rengetek őserdők képe mellett ott vannak az emberi erő alkotásai: büszke paloták, szédítő mélységeket áthidaló viaduktok, tiszteletreméltó vén templomok . . .

Ha ez a könyv akkor a kezembe kezembe került volna! Nem bóbiskoltam volna el a lugosban; moñon faltam volna minden betűjét és ki tudja, Juliska, tán még a csókos kis ajkad se beszélni nem volna le, hogy el ne menjek oda az érdekes újítádba, a miről ilyen szép könyvet tud írni — az, a ki ért hozzá.

Politikai hírek.

A politikai helyzet. A Nemzeti Újság írja: A miniszterelnök tegnapi nyilatkozata, melyet a kormányparti körben bécsi útjára vonatkozólag tett, rendkívül lehangoló benyomást tett a többségre. Általános az a meggyőződés, hogy a miniszterelnöknek nem sikerült a korona bizalmatlanságát megszüntetni s hogy a fennálló feszültség addig nem is fog eltűnni, míg a kormány jelenlegi összealkotásában vezeti az ország ügyeit. Azt, hogy ez a kormány meg egy ideig hivatalban marad, csupán annak a kényszerhelyzetnek tudják be, hogy a budget és az újonczjutalek megszavazása előtt a válság nagyobb nehézségekkel, sőt bonyoldalmakkal járna, melyek által a helyzet kétségbeesztő voltát nem akarják fokozni. Politikai körökben legvalószínűbbnek tartják, hogy az egész kabinet elbocsátatik, a mint a budget és újonczjutaleki törvény megalkotatik és a függőben levő egyházpolitikai javaslatok fölött a szavazás förendiházban megtörténik. Barmiként tison ki ez a szavazás az nem fog többé a kabinetsorsára befolyást gyakorolni. Majdnem kétségtelenné mondható, hogy a két egyházpolitikai javaslat legalább jelen szerkezetükben, a förendiházban, megbukik. Az pedig képzelhetetlen, hogy egy bizalmat vesztett és megrendített kormány vissza küldözzessen a förendekhez ott ismételt elvetett javaslatokat. Hogy a kabinet bukása után mi történik és kikből fog megalakulni az új kormány, arra nézve ma csak többé vagy kevésbé valószínű kombinációkról lehet szó. De ezeket a kombinációkat lehetetlen megakasztani. mert azok a miniszterelnöknek a pártkörben tett s a kormány változásra vonatkozó nyilatkozatából merítik életüket, a mely nyilatkozat már egymagában természetszerűleg és szükségszerűen megindította a jelenlegi kormány állásának szilárdasága iránt a hitet. A kormánypart kebelében nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy ay új kabinet megalakítása útján fentartsák az eddigi merev párturalmat. Csakhogy a viszonyok alakulása magában e kormánypartban oly ellentéteket kelt fel szunyadásukból, a melyek erjesztő és bomlasztó hatása elmaradhatatlan. Mi egykedvűen nezzük ezt a processzust, melyet e párt hatalmi önzése teremtett és még tovább akar a maga hasznára és az ország kárára fejleszteni.

A bán-helyettesi állás Mint nekünk Zágrábról jelentik a tartományi kormányhoz közelálló körökben erősen tartja magát az a nézet, hogy már legközelebb egy új bán-helyettesi állást fognak kreálni és a horvát közvélemény már jelöltet is talált az új állásra Stankovics osztályfőnök személyében. Abban az esetben, ha a bán jelenleg viselt állását elhagyná, Stankovics maradna meg a horvát kormány élén; bán-helyettesül pedig Spitzer Ottó főalámügyész, Khuen-Héderváry régi, bizalmas tanácsadóját neveznék ki. Természetes a bánhelyettesi méltóság szervezésére előzetes törvényhozási döntésre lenne szükség.

A pénzügyi fogalmazási személyzet. Az üresedésbe jött állások betöltése iránt tett javaslatokból sajnosan tapasztalta a pénzügyminiszter, hogy általában mily kevés gond fordítatik a fogalmazási személyzetnek a pénzügyi közigazgatás különböző szakmaiban való gyakorlati kiképzetésére, sőt nem ritkán elnézésből vagy kényelemből vagy a szolgálat jól föfögött érdekeinek a helyi viszonyok alá rendeléséből egyenesen előmozdítatik a tisztviselők szakképzettségének egyoldalú fejlesztése. Minthogy pedig e körülmény föl g a kinevezésenkél, de egyéb személyügyi intézkedéseknél is jelentékeny nehézséget okoz s egyaránt hátrányos az illető tisztviselőkre, de főleg a szolgálat érdekeire nézve; s minthogy a fogalmazási szakvizsga rendszeresítésével a tisztviselők általános elméleti kiképzetéséről már gondoskodás történt: ujabban is utasította a miniszter a pénzügyi hatóságok főnökeit, hogy a fogalmazási személyzetnek általános gyakorlati kiképez-

tetését is legfőbb hivatásuk s kötelességeik egyikének tekintsék. Hogy a hatóságok ezen utasításnak mennyiben felelnek meg, annak esetéről-esetre való megállapítását az egyes hatóságok megvizsgálására kiküldendő közegeinek tette a miniszter kötelességévé.

A képviselőház kérvényi bizottsága december hó 1-én ulést tart, melyen a kérvények 19-ik sorjegyzetét fogják tárgyalni. Ez a sorjegyzet 61 darab kérvényből áll, még pedig 28 vármegye és 33 város felirata a képviselőházhoz, melyben a nemzetiségi igazgatások meggátálása végett intézkedéseket sürgettek a kormánynál. A bizottság előadója Horváth Béla, a ki azt fogja javasolni, hogy a kérvények figyelembe vétel céljából adassanak ki az összkormányának.

Hírek.

— **Áthelyezés.** Winter Fülöp közös hadseregbeli főhadnagyt Budapestre helyezték át s egyszersemind behívták a közös tiszti tanfolyamba. Társadalmi életünk egy kedkedveltségű alakját vesztjük el Winter főhadnagyt eltávoztával, a ki zsinialis zenei képzettségével túnt föl és csakhamar minden kör kedvenczévé lón. A derék főhadnagyt tiszteletere több helyen szívélyes búcsuestélyek tartottak.

— **A színügyi bizottság** mai ülésében megállapították a jövő het műsorát. Mindenekelőtt az e heti műsort változtaták meg annyiban, hogy holnap szombaton „Boceacio” helyett „Szép Galethea” operette, „Apród” vígjáték és „Rakóczyné” monológ kerül színrre. „Szép Geletheaban” Mészáros Cornelia és Kreneditis tenorista először lépnek fel. Jövő heten színrre kerülnek: Kedden: „Tabarin felesége”, „Két év múltán” és „Balkirálynő”. Szerdán: „Lili”, Csütörtökön: „A hol imátkoznak.” Szombaton: „Boceacio” és vasárnap: „Vörös sipka”. A színügyi bizottság mai ülésében megengedte Polgár Karoly igazgatónak, hogy vasár- és ünnepnapokon lezsalított helyarakkal népies illetve gyermek-előadásokat rendezzen.

— **Vandalizmus.** Városunknak kétségteletül egyik büszkesége, s tegyük hozzá méltón büszkesége a városi pályaház mellett levő városi park. A kik visszaemlékeznek arra a posványos térségre, mely itt elterült, s a mikor most ezt a szépen ültetett és szépen gondozott parkot látják, lehetetlen, hogy azt az önelégültségnek egy bizonyos neme nélkül azt szemleljék. És most panaszt vesztünk, s e panasz alapságáról magunk is meggyőződöttünk, hogy bűnös kezek e szép park fajt rongálják, a legszebb ágakat letördelik, egy szóval valóságos vandalizmussal pusztítják. Ez uton hívjuk fel rendőrségünk figyelmét ez üzemelésre s nem kételkedünk, hogy belátva felszólalásunk alaposságát azoknak mihamarább véget vetend.

— **Halálozás.** Zsvikovits Döme a helybeli gör. keleti kis templom plébánosa s főgymnasiumi hitanár tegnapi este 64 éves korában elhunyt. A boldogult városunknak egyik általán ismert s általán tisztelt alakja volt. Sok éven át diákonokodott Zomborban, s bár többször a legjobb vidéki pébániaákra hívták, nem ment el városunkból, hanem megvárta míg itt üresedett meg plébánia. Ez a vágya csak nem régen teljesült. A főgymnasiumban mint a gör. keleti vallásnak hitanára működött, s jó modoraért úgy tanívatányai mint tanárassái nagyra becsülték. Az elhunyt tanári működésével nagy szolgálatot tett a magyar állameszmének, s bár ki lesz is utódja, kívánjuk, hogy e téren méltó legyen elődjéhez. A boldogult tanulótlarsa, sőt az érdem osztályozásban előzője volt Brankovics György karlocazi patriárchának, a ki az élet iskolájában azután nagyon megelőzte volt „vordermannját”. Haláláról a család a következő szerb és magyar nyelvű gyászjelentést adta ki: Szomorodott szívvel jelentjük rokonaink, barátaink- és ismerőseinkkel, felejtlenül férjem illetőleg atyám, bátyánk, sógorunk és

ipam Zsvikovits Döme görög keleti plébános és gimnasiumi hitnárnak folyó évi november hó 29-én este fél 12 óraker rövid, de kínos szenvedés után, életének 64. évében történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hullt tetemei folyó évi december hó 1-én délelőtt fél 10 óraker a gör. keleti szertartás szerint a Szent-Györgyről címzett gör. kel. templomban fognak beszéltetni, ezután pedig a Nagyboldogasszonyról nevezett sírkertben örök nyugalomra tetetik. Zombor, 1894. évi november hó 30-án. Áldás és béke hamvaira! Zsvikovits Jusztina sz. Leovits, neje. Dr. Zsvikovits György, fia. Özv. Pesits Jecza szül. Zsvikovits, özv. Koszúts Mária sz. Zsvikovits nővérei. Zsvikovits Zorka sz. Damjanovits, menyje. Leovits György, Leovits Szava, sógorai. Leovits Perszida sz. Gyuricskovits, sógorója. — A zombori főgimnasium tanári kara külön gyászjelentést adott ki, mely következően hangzik: A zombori m. kir. állami főgimnasium tanári testülete mélyen megsomorodott szívvel tudatja, hogy szeretett karsarsa Fötisztelendő Zsvikovits Dömötör, gör. keleti plébános és főgymn. gör. kel. hittanár, élete 64-ik tanári működésének 23-ik évében, folyó évi november hó 29-én, éjjeli fél 12 óraker, súlyos szenvedés után jobbletre szenderült. Zombor, 1894. évi november hó 30-án. Nyugodjék békében!

— **Vendégszereplés.** Galyasi kisasszony a debreczeni színház tagja, a városunkban lakó Galyasi nyugalmazott pénzügyi titkár leánya legközelebb vendégszerepléni fog színházunkban.

— **Tűzkár.** Pandurovits és Nítsevits czeg üzletében a tegnapelőtt éjjel kiütött tűz által okozott kár az eddigi megállapítás szerint — mint értesülünk — 20.000 frtnál többet tesz ki.

— **Összezuott gyermek.** Kovácsits Vládó 9 éves gyermek tegnap estefelé Prig-Szt.Ivánon egy kenderítő gép közelében állott, s bámeszködött annak működésén. Elbámeszködésában nem nézett a lába alá, s a mint ott santonaldát elbotlott, s oly szerencsétlenül, hogy a működésben volt kenderítő gépte esett. Mire a gépet megállítani sikerült, a gyermek teste már a szó szoros értelmében össze volt törve, s csak mint hullát vettek ki a gépből.

— **Lókötők csinje.** Folyó 25 én Krebs Sebestyen bresztováczai gazda embernek istállójába eddig ismeretlen tettesek betörték, s annak két lovat s az istállóban volt csekély ruhaneműt ellopták. A kárt a meglóptott gazda összesen 162 fitra teszi. A lopással — mint halljuk — őzstapári emberek vannak gyanúsítva.

— **Tűz Csantavéren.** Vranja Antal csantavéri lakosnak nádfedelű háza folyó hó 26-án a lángok martaleka lón. A tűz oka még nincs kiderítve, s a ház padlásán levő gazdasági eszközök is elégték. A kár 456 frtot tesz ki, s a ház biztosítva volt.

— **Heti vásár Bulkeszen.** Bulkeszenek tegnap volt a második heti vásárja. A heti vásárok minden csütörtökön tartanak meg s — mint levelezünk írja — már is oly élénk a vételkedv, hogy reményünk van, hogy az többé befagnyi nem fog. A vidékről Szilbás, Paraga, Kulpin stb. s legkevésbé a szomszéd Petrovácz van képviselve hetipiaczunkon. Egy szóval egész Bulkesz örül, hogy sikerült az elenyészett hetivásárt ujra életre léptetni.

— **Gyárégés.** Óriási tűzvész pusztított a napokban Nemet-Palánkán, a Michels-féle kender- és kötélgyárban. Levelezünk jelentése szerint e hó 26-án délelőtt 9 óraker

erős szél mellett kigyuladt a gyár kenderraktára és a tűz néhány pillanat alatt elborította az egész gyártelepet. A szél fel-fel kapott egy hatalmas köteg égő kender és magával ragadta, úgy, hogy a közeli Ó-Palánka is tűzveszélyben forgott. A palánkai, illoki, csébi és több körülfekvő községnek a tűz színhelyére siető tűzoltósága csak óriási erőfeszítéssel tudta a tüzet lokalizálni. A virágzó gyertelepből csak éppen a gépházat és három kisebb melléképületet lehetett megmenteni. A kár 30 ezer forintra rug.

Alkalmazást keres egy földmives iskolát jó sikerrel végzett 33 éves, róm. kath. vallású nős ember, ki kisebb és nagy uradalomba mint gazda alkalmazva volt. Állását január 1-én foglalhatja el. — Czim a kiadóhivatalba kérétek.

Irodalom.

Tompa Mihály összes költeményei. A Mehner Vilmos kiadásában megjelent Tompa képes díszkiadásának utolsó füzeteit is megkapta lapunk szerkesztősege. Szébb munkát irodalmi téren könyvkiadó nem produkált ennél s mi a kiadónak csak gratulálhatunk e gyönyörű kiadáshoz. Kevés intelligens magyar család lesz az országban, mely e remek művet meg nem fogja szerezni, mert Tompa műveit szalonnak asztalán kell tartanunk, s valódibb díszre a szalonnak eme kiadásnál nem lehet. A mű karácsonyi ajándéknak is igen alkalmas, ára díszes kötésben 16 frt. Kapható Méhner Vilmosnál Budapesten.

Legolesőbb bevásárlási forrás

POCK LÁSZLÓ

(ezelőtt KLEIN EDE.)

üveg-, edény- és porcellán-üzlet kereskedése.

Különösen ajánlja divatos függő-lámpa és majolika-disztárgyait, terracotta-és sydrolit-figuráit, china-ézüst edényeit s franciaia baccaral-ívő-készleteit.

Az üvegereskedés szakmájába vágó mindennemű üvegezést, templom-épület, kirakat-tábla és képeretek elkészítését a legrovidebb idő alatt pontos kivitelben elvállalja.

Czégtársa lévén a farkasvölgyi világhírű üvegtáblagyárnak abban a kellemes helyzetben van a czég, hogy a legjobb minőségű és legolesőbb üvegtáblával szolgálhatja ki t. vevőit.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

kítünő tisztelettel

Pock László.